

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۲۴

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت بیست و پنجم)

ج د کانگو D R of Congo

(قسمت اول)

نام اختصاری: DRC

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک کانگو Democratic Republic of Congo
نام قبلی: کانگو لیوپولدویل، کانگو کینشاسا، زایر و کانگو بلجیمی یا بلژیکی.
نام سابقه: دولت آزاد کانگو Congo Free State، کانگو بلجیمی Belgian Congo و کانگو کینشاسا/زایر Congo/Kinshasa, Zaire.
نوت: نام این کشور از دریای کانگو گرفته شده که تا حد زیاد در خاک کانگو جریان دارد. نام این دریا از نام یک پادشاهی قوم بانتو ماخوذ است که در دوران اکتشافات و جهان گشایی های پرتگالی ها در قرن ۱۵ میلادی، بر دهانه ای این دریا مسلط شده بود. به این مردم در آن وقت بانگونگو Bakongo یا شکارچی خطاب میشده است.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره شمالی و نیم کره جنوبی. جمهوری دموکراتیک کانگو در افریقای مرکزی، در همسایگی نزدیک بحر اتلس جنوبی South Atlantic Ocean، بین طول البلد های شرقی 12.5° - 31° و عرض البلد های جنوبی 13.5° و عرض البلد های شمالی 5° موقعیت دارد. مساحت: 2344858km² یا ۹۰۱۸۶۹ میل مربع (هفدهمین کشور جهان). خشکه 2267048km² و آب 77810km²

حدود اربعه:

شمال: سودان جنوبی South Sudan – 628km و جمهوری افریقای مرکزی Central African Republic – 1577Km
جنوب: زمبیا Zambia – 1930Km و انگولا Angola – 2511Km
شرق: یوگندا Uganda – 765km و تانزانیا Tanzania (جهیل تانگانیکا Lake Tanganyika) – 459Km
غرب: جمهوری کانگو Republic of Congo (کانگو برازاویل) – 2410Km، خلیج گینی، بحر اتلس جنوبی – 37Km، جمهوری افریقای مرکزی و انگولا (طول سرحدات هر دو کشور فوق الذکر قبلاً ذکر شده است).
کانگو با خشکه 11027km و در پهلوی ولایت کابیندا Canbinda با جمهوری کانگو 37km سرحد آبی دارد که با بحر اتلس جنوبی وصل میشود.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی ښې پاروالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

کوه ها: روون زوری Ruwen Zori (شمال شرق)، میتومبا Mitomba (جنوب) و مونت ستانلی Mount Stanly (سومین کوه بزرگ قاره آفریقا).

قلل مرتفع: مارگریت Marguerite – 5110Km، ستانلی – 5109m، ایمن Emin – 4798m، مکینو Mikeno – 4437m

دریاها: کانگو (زایر) – 4320Km، کاسای Kasai – 2153Km، اوبانگی Obangi – 1060Km، سانگورو، کوانگو، لومامی و چوآپا Tchuapa.

اقلیم: خط استوا از شمال ج. د کانگو عبور میکند، از همینرو سبب هوای این کشور بسیار گرم است. تبخیر آب خلیج گینی، هوای کانگو را در وقت گرمی و حرارت بیشتر مرطوب نگه میدارد و میزان بارش باران افزایش می یابد. بادر نظر داشت خصوصیات جغرافیایی هر منطقه باید گفته شود که هوای ج د کانگو در حوزه خط استوا گرم و مرطوب است، در سطوح مرتفع جنوبی کمی سرد و خشک و در مناطق مرتفع شرقی کمی سرد و مرطوب است. در شمال استوا فصل مرطوب از نومبر تا مارچ و فصل خشک از اپریل تا اکتوبر دوام می یابد.

سایر خصوصیات جغرافیایی: ج د کانگو بعلت موقعیت در منطقه استوایی به دو حصه جداگانه یی جغرافیایی تقسیم میشود:

سطوح مرتفع شمالی این کشور را جنگلات انبوه استوایی پوشانیده اند، در حالیکه مناطقه جنوبی را زمین ها و سطوح هموار در برگرفته اند. دریای بزرگ کانگو نیم سرحد طولانی غربی میان کانگو کینشاسا و کانگو برازاویل یا جمهوری کانگو و ج د کانگو را تشکیل داده و آب آن در میان هر دو کشور جریان دارد. به همین ترتیب دریای یوبانگی در شمال یک حصه سرحد طبیعی میان ج د کانگو و جمهوری آفریقای مرکزی را سلسله کوه های روون زوری در شمال شرق کانگو در میان یوگندا و ج د کانگو امتداد یافته است. این کشور از شمال تا جنوب 7067Km طول دارد. جهیل تانگانیکا که دارای 32900Km² مساحت میباشد، در میان کانگو و تانزانیا موقعیت دارد.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه ج د کانگو از سطح بحر (بحر اتلس) با ارتفاع صفر متر و مرتفع ترین آن (مارگریت Marguerite) است که 5110m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی – بشری:

پایتخت: کنشاسا Kinshasa (لیوپولدویل سابقه). نفوس 16.31 نفر، نفوس: ۱۱۵۴۰۳۰۲۷ نفر (جولای – 2024).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس ج د کانگو قرار ذیل میباشد:

تراکم نفوس در 1km ²	۳۵/۵ نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	۹۲/۴ نفر
نفوس شهری	46.8%
نفوس دهاتی	53.2%
فیصدی شهری شدن	4.33% (۲۰۲۰ – ۲۰۲۵)
0 – 14 ساله	46.38% (مرد 23757297 و زن 23449057 نفر)
15-24 ساله	19.42% (مرد 9908686 و زن 9856841 نفر)
25 – 54 ساله	28.38% (مرد 14459453 و زن 14422912 نفر)
55 – 64 ساله	3.36% (مرد 1647267 و زن 1769429 نفر)
بالا تر از 65 ساله	2.47% (مرد 1085539 و زن 1423782 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/ زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.01 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	1.01 مرد/ زن

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنیزی بڼي پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په څیر و لولئ

تناسب جنسیت از 25 - 54 سالگی	1 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 55 - 63 سالگی	0.94 مرد/زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.6 مرد/ زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	1 مرد/ زن
تولد در هزار نفر	۴۰,۰۸ نفر
مرگ و میر در هزار نفر	۷,۹۴ نفر
رشد سالانه نفوس	3.14%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	60.85 (پسران 66.49 و دختران 55.03)
اوسط عمر در کل نفوس	۶۱/۸۳ سال
اوسط عمر در مردان	۶۰/۰۳ سال
اوسط عمر در زنان	۶۳/۶۹ سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	۵/۶۳
اوسط سن مادران در زایمان اول	۱۹,۹
مرگ و میر زنان در هر ۱۰۰۰۰۰ تولد	۴۷۳ نفر

تقسیمات اداری: ج د کانگو دارای ۲۶ ولایت Province است:

بس یولی Haut-Lomami، هات لومامی Haut-Katanga، هات کتانگا Equateur، اکواتور Bas-Uele، اتوری Haut-Uele، اتوری Ituri، کاسی Kasai، کاسی مرکزی Kasai-Central، کاسی شرقی Kasai-Oriental، کینشاسا Kinshasa، کنگو مرکزی Kongo Central، کوانگو Kwango، کویلو Kwilu، لومامی Lomami، لالابا Lualaba، می دومبی Mai-Ndombe، مانیما Maniema، مونگالا Mongala، کیفیو شمالی Nord-Kivu، اوبانگی شمالی Nord-Ubangi، سانکورو Sankuru، کیفیو جنوبی Sud-Kivu، اوبانگی جنوبی Sud-Ubangi، تانگانیکا Tanganyika، تیشوپو Tshopo و تیشوآپا Tshuapa.

شهرها:

لومبومباشی Lubumbashi، نفوس ۱۳۷۳۷۷۰ نفر،

مبیچی مایی Mbuji-Mayi، ۸۷۴۷۶۱ نفر،

کیسنگانی Kisangani، ۵۳۹۱۵۸ نفر،

ماسینا Masina، ۴۸۵۱۶۷ نفر،

کاننگا Kananga، ۴۶۳۵۴۶ نفر.

نژاد: سیاه. بیشتر از ۲۰۰ گروه قومی در ج د زنده گی میکنند که بزرگترین جماعت آن بانگو Bantu است. چهار گروه بزرگ جماعت بانگو این ها اند:

موانگو Mongo - 17%، لوبا Luba - 18%، کنگو Kongo - 12% و مانگوبیتو آزادی - Mangbetu - 10%.

43% نفوس باقیمانده این کشور به سایر گروه های قومی تعلق دارد. زبان: فرانسوی (رسمی) و بلژیکی کمتر. لینگالا Lingala، کینگوانا Kingwana، کیکانگو Kikongo و تیشلوبا Tshiluba. مردم کانگو تقریباً به ۷۰۰ لهجه سخن میگویند.

رسم الخط: لاتین و محلی.

دین و مذهب: مسیحی 93.1% (رومن کاتولیک Roman Catholic - 29.9%، پروتستانانت Protestant - 26.7% و سایر مسیحی ها 36.5%)، کیمبانگوییست Kimbanguist - 2.8%، اسلام Muslim - 1.3% و سایرین (سنگریتک و باورهای محلی) 1.2%، بی عقیده ها 1.3% و ناشناخته ها 0.2%

طرز حکومت: جمهوری نیمه ریاستی Semi Presidential Republic. قانون اساسی ج د کانگو روز ۲۴ جون ۱۹۶۷ تصویب شده است. در مواد این قانون طی سالهای ۱۹۷۴، ۱۹۷۸ (۱۵ فبروری)، ۱۹۹۰ (اپریل)، ۱۹۹۷ (می)، ۱۹۹۸ (نومبر) و ۲۰۰۶ (فبروری ۱۸) تعدیلات بمیان آمده اند. رییس جمهور فعلی این کشور فیلکس تشیسکدی Felix Tshisekedi (تولد: ۱۳ جون ۱۹۶۳؛ وظیفه: ۲۴ جنوری ۲۰۲۴) و نخست وزیر جودیت سومینوا تولوکا Judith SUMINWA Tuluka (وظیفه: ۲۹ می ۲۰۲۴) میباشند. رییس جمهور این کشور به اساس رای مردم برای ۵ سال انتخاب میگردد که برای دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ ۲۰ دسمبر سال 2023 صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال ۲۰۲۸ دایر خواهد شد. درین کشور نخست وزیر و اعضای کابینه از سوی رییس جمهور تعیین میگرددند. پارلمان ج د کانگو دارای دو جرگه است: سنا ۱۰۹ عضو دارد که ۱۰۸ نفر آن به تناسب نفوس مناطق از سوی شوراهای ولایتی Provincial Assemblies تعیین میشوند که تا اخیر عمر کار میکنند و یک نفر رییس جمهور سابقه.

دوم شورای ملی ۵۰۰ عضو دارد که ۴۳۹ به تناسب نفوس مناطق مختلف و ۶۱ آن مستقیماً برای ۵ سال انتخاب میگرددند. انتخابات گذشته مجلس سنا این کشور بتاريخ 26 می 2024 و شورای ملی بتاريخ 20 دسمبر 2023 انجام شده و انتخابات آینده در سال ۲۰۲۹ و ۲۰۲۸ دایر خواهد شد. سن رأی دهی در این کشور ۱۸ سالگی و رای دهی جبری میباشد. نظام حقوقی ج د کانگو بر قوانین مدنی بلجیم و اصول عنعنوی اقوام و قبایل استوار است. محکمه قانون اساسی، محکمه استیناف، شورای دولت، محکمه عالی نظامی و تعداد زیادی محاکم مدنی، ارگان های عالی قضایی این کشور را تشکیل میدهند.

احزاب سیاسی:
حزب دموکراتیک مسیحی Christian Democrat Part (رهبر: جوز اندوندو Jose Endundo)،
راهپیمایی کانگویی ها برای دموکراسی Congolese Rally for Democracy (رهبر: ازارس روبیروا Azarias Ruberwa)،
کنوانسیون دموکرات مسیحی Convention of Christian Democrats (رهبر:)،
حزب مشارکت برای شهروندی و توسعه Engagement for Citizenship and Development (رهبر: مارتین فیولو Martin FAYULU)،
جنبش برای آزادی کانگو Movement for the Liberation of the Congo (رهبر: ژان پیر بیمبا Jean-Pierre Bemba)،
کانگو ما Our Congo (رهبر: فریدی ماتونگولو Freddy MATUNGULU).

گروه های فشار:
نیروهای دموکراتیک متحد Allied Democratic Forces، کانگرس ملی حفاظت از مردم، حزب گروه قومی توتسی که برای بدست آوردن حقوق و بازگشت مهاجرین مبارزه میکند و گروه ملیشه های رواندایی (انتقام گیرنده گان قتل عام ۱۹۹۴ رواندا).
روز آزادی: ۳۰ جون (۱۹۶۰ از بلجیم).
رخصتی ملی: ۳۰ جون، روز آزادی.
عضویت در ملل متحد UN: ۲۰ سپتمبر ۱۹۶۰.
عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, AU, CEMAC, CEPGL, COMESA, EITI (compliant country), FAO, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (NGOs), ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), LCBC (observer), MIGA, NAM, OIF, OPCW, PCA, SADC, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO
ببرق ملی: زمین آبی که در قسمت مرکزی آن ستاره بزرگ زرد رنگ پنج کنج موقعیت دارد از گوشه بالایی طرف راست ببرق ملی کانگو یک فیتته سرخ رنگ به طرف چپ کشیده شده که کناره های آن زرد رنگ اند.
سرود ملی: سرود ملی ج د کانگو (کانگویی ها بر می خیزند Arise Congolese) نام دارد که شعر آن را Joseph Lutumba و موزیک آن را Simon Boka در سال ۱۹۶۰ ترتیب و تنظیم نموده اند. این سرود وقتیکه این کشور بنام زایر یاد میشد، معطل شده بود؛ اما از سال ۱۹۹۷ به این طرف باز بعنوان سرود ملی نواخته میشود.
نشان ملی: پلنگ Leopard.